

Udsigt over Gentofte Sø. Foto: Københavns Amt

17 På vandretur Gentofte Sø – Brobæk Mose

Gentofte Sø er en af landets reneste søer og har indtil for halvtreds år siden leveret drikkevand til København. På en vandretur rundt om Gentofte Sø og Brobæk Mose kan du opleve et naturområde, der helt er omsluttet af by, men som alligevel kan give dig helt særlige naturoplevelser. Sø- og moseområdet er meget varieret og har alt fra tætte rørsumpe og naturskov til blomsterenge og åbne søflader.

A **Gentofte Sø** er en del af en smeltevandsdal, der blev formet i forbindelse med sidste istids afslutning for 11.000 år siden. Oprindeligt har søen været op til 17 meter dyb. Planterester og andet organisk materiale har gennem årtusinder fyldt søen op og i dag er søen blot 1,6 meter på det dybeste sted. Vandets kvalitet er høj og søen har indtil 1959 været drikkevandsreservoir for København. Det er Københavns Kommune, der ejer Gentofte Sø, mens Gentofte Kommune ejer arealerne omkring søen.

B På hjørnet af **Mitchellstræde** ned til Gentofte Sø ligger to gulkalkede bygninger. Bygningerne blev opført i 1795 af den skotske immigrant og strømpevæver Alexander Mitchell, som strædet er opkaldt efter. Han etablerede her en strømpefabrik, der senere blev udvidet med et blegeri og et vaskeri. Den lille fabrik var i drift i ca. 100 år.

C Gentofte Sø og Brobæk Mose er udpeget til **habitatområde**. Udpegningen af internationale naturbeskyttelsesområder er foretaget for at beskytte og bevare bestemte naturtyper og arter af dyr og planter, som er af betydning for EU. I Danmark findes der 254 habitatområder, hvoraf Gentofte Sø og Brobæk Mose er ét. Vandet i søen er så rent, at sjældne vandplanter som stjernebrænde kan vokse i søen. I den klare lavvandede del af søen kan man se de kæmpestore karper, gedder, sudere og aborre. Vil man gerne fiske, er det kun tilladt at fiske fra båd og kræver et fiskekort.

D **Milestenen** ved Lyngbyvej markerer afstanden én mil (7½ km) til Nørreport. Milestenen blev opsat i midten af 1700-tallet under Frederik V i forbindelse med forbedring og udbygning af kongevejene. Oprindeligt var milestenene lavet af norsk marmor, men de kunne ikke holde til det danske vejr. De nye milesten, som erstattede de gamle, blev udhugget af bornholmsk granit, under Frederik VI i 1837. Kongens navnetræk kan ses på stenen.

E **Rød sandsten** med ejendommelige "affarvningsringe". Sandstenen er fundet under udgravning i forbindelse med udvidelsen af Lyngbyvejen. Sandstenen er af isen transporteret hertil fra Dalarne

i Midtsverige, hvor sandstenen blev dannet for ca. 1,1 milliard år siden. Den røde farve skyldes det jernholdige mineral hæmatit, der ligger som en kappe uden på alle sandkornene. Ved en proces, måske forårsaget af bakterier, blev hæmatitten affarvet og hvide ringe blev dannet.

F **Blomsterengen** indeholder et væld af smukke blomster. I forsommeren kan man se en række mindre almindelige blomster såsom trævlekrone, tvebo baldrian og engforglemmevej. I området vokser også flere af de fredede orkidéer, blandt andet priklæbet gøgeurt og sumphullæbe. Gentofte Kommune har siden 1981 gennemført naturpleje ved at slå og fjerne græs og buske for at genskabe lysåbne levesteder for de mange sjældne dyr og planter. Tidligere græssede dyr på engene, men klager fra naboerne over lugten fra dyrene stoppede afgræsningen i 1932.

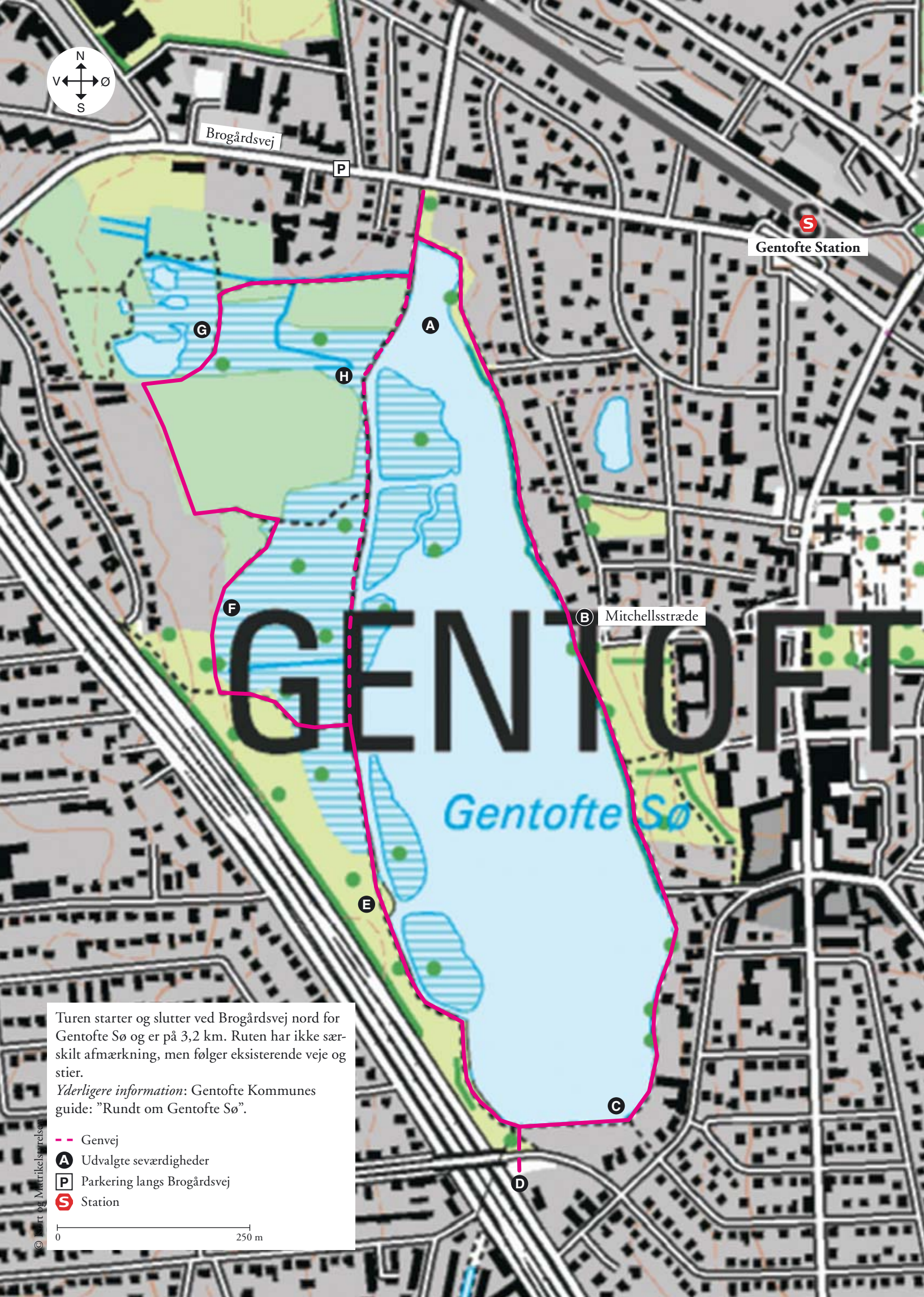
G **Brobæk Mose** var indtil 1982 ejet af Nordisk Insulinlaboratorium. En del af mosen blev indrettet til udendørs opholdsarealer for patienter med sukkersyge. Derfra stammer navnet "Insulinmosen", som Brobæk Mose kaldes i folkemunde. Mosen indeholder et meget spændende dyre- og planteliv og blev af den grund fredet i 1988.

H Tag en afstikker ud over "**den flydende sti**". Broen er anlagt i 1932 som afslutning på stien rundt om søen. Det viste sig at være umuligt at anlægge et stabilt stifundament på den bløde søbund. Beslutningen om at anlægge en pontonbro blev taget efter at et helt tipvognstog med fyldmateriale en nat forsvandt ned i søens bløde dynd. Fra pontonbroen kan man en stille forårs morgen høre rørsumpens helt specielle sangkor af rørsanger, rørspruv og vandrikse.

Folderen er udarbejdet af Københavns Amt, 2005.
Yderligere eksemplarer kan rekvireres på tlf.: 4322 2222 eller
e-mail: tekniskforvaltning@kbhamt.dk. Websted: www.kbhamt.dk

Tryk: Paritas Grafik

Brogårdsvej

P

S

Gentofte Station

G

A

H

F

B

Mitchellsstræde

GENTOFTE

Gentofte Sø

E

C

D

Turen starter og slutter ved Brogårdsvej nord for Gentofte Sø og er på 3,2 km. Ruten har ikke særskilt afmærkning, men følger eksisterende veje og stier.

Yderligere information: Gentofte Kommunes guide: "Rundt om Gentofte Sø".

- Genvej
- A Udvalgte seværdigheder
- P Parkering langs Brogårdsvej
- S Station

0 250 m